

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členiek senátu JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v právnej veci žalobcu: **JUDr. K. R.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu M. S. – S. S., s miestom podnikania: K., IČO: X., v súčasnosti s ukončenou podnikateľskou činnosťou, proti žalovaným: **1/ J. S.**, bytom: K., **2/ D. R.** (S.), bytom: M., **3/ P. B.**, bytom: H., **4/ Ing. J. K.**, bytom: J. **o zaplatenie 2 735,44 eur (82 408,-- Sk) s príslušenstvom na základe zmenky**, na odvolanie žalovaného v 4. rade proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. júna 2011, č. k. 7Cb/3/2006-52, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 29. júna 2011, č. k. 7Cb/3/2006-52 **p o t v r d z u j e**.

O trovách odvolacieho konania rozhodne odvolací súd samostatným uznesením.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 29. 06. 2011, č. k. 7Cb/3/2006-52 ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz zo dňa 29. 10. 2004, č. k. 8Zm 12/04-11. Súčasne rozhodol o náhrade trov konania tak, že túto účastníkom nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalovaný v 1. rade dňa 26. 03. 2001 vystavil vlastnú zmenku na zmenkovú sumu 182 920,-- Sk so splatnosťou 21. 05. 2001 v mieste platenia M. S. - S. S., Z., s doložkou bez protestu. Žalovaní v 2., 3. a 4. rade zmenku avalovali. Súd prvého stupňa skonštatoval, že zmenka má náležitosti podľa II. časti, § 75 zákona č. 191/1950 Zb. Zmenkový a šekový zákon. Poukázal na to, že pri posudzovaní námietok je potrebné vychádzať z toho, že zmenka je abstraktným a nesporným záväzkom, nezávislým na iných právnych vzťahoch. K námietkam žalovaného vo 4. rade prvostupňový súd uviedol, že tieto sa týkajú jeho vzťahov k žalovanému v 1. rade, ktorý je vystaviteľom zmenky a zároveň jeho dlžníkom. K tvrdeniu žalovaného v 4. rade o tom, že p. S. mohol zneužiť, resp. zneužil jeho osobné údaje a pravdepodobne sa dopustil trestného činu podvodu, uviedol, že uvedené tvrdenia žalovaný v 4. rade nepreukázal a v priebehu konania nebolo preukázané ani to, že by sa p. S. bol podpísal na zmenku ako zástupca žalovaného vo 4. rade, za ktorého nebol oprávnený konať a bol by sám zmenečne zaviazaný (§ 8 zákona č. 191/1950 Zb.). Prvostupňový súd poukázal na § 17 zákona č. 191/1950 Zb. a uviedol, že žalovaný vo 4. rade nemôže robiť žalobcovi ako majiteľovi zmenky námietky založené na jeho vzťahoch k vystaviteľovi zmenky. Vedomé konanie na škodu dlžníka pri nadobúdaní zmenky majiteľom zmenky preukázané nebolo. Prípadný úmysel uspokojiť záväzok z majetku avalistu, nemôže napĺňať podmienku úmyselného konania na škodu iného, pretože by to popieralo samotný účel ručenia. K námietke premlčania uplatneného nároku súd poukázal na § 70 zákona č. 191/1950 Zb. a uviedol, že zmenka bola splatná 21. 05. 2001 a keďže žaloba bola podaná dňa 19. 05. 2004, teda v zákonom stanovenej lehote, je námietka premlčania nedôvodná.

O trovách námietkového konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.). Z dôvodu, že žalovaný vo 4. rade nebol v námietkovom konaní úspešný a žalobcovi trovy námietkového konania nevznikli, súd náhradu trov účastníkom nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný vo 4. rade (č. l. 55) argumentujúc, že súd nesprávne postupoval už pri vystavení zmenkového platobného rozkazu. V odvolaní zopakoval svoje námietky uvedené v písomnom podaní zo dňa 05. 11. 2001 (č. l. 12) a opätovne poukázal aj na svoje písomné vyjadrenie z 21. 06. 2011 (č. l. 43), v ktorom uviedol, že vystaviteľovi zmenky bol odobratý osobný

automobil Toyota Corolla 72 EEA1, EČV: KN-521 AB, na ktorý mal byť vypracovaný znalecký posudok a následne mal byť odpredaný, čím by bola časť dlžnej sumy uhradená. Odvolaciemu súdu navrhol, aby po riadne vykonanom dokazovaní v zmysle § 120 a nasl. O. s. p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil, žalobu zamietol a žalobcu zaviazal k náhrade trov konania. Dôkazným bremenom navrhol zaťažiť žalobcu, a to jednak z hľadiska grafologického skúmania jeho podpisu na zmenke, ako aj z hľadiska stanovenia hodnoty vyššie označeného osobného motorového vozidla. V tejto súvislosti navrhol zaviazat' žalobcu, aby preukázal, akým spôsobom bola hodnota odobratého vozidla započítaná (resp. odpočítaná) zo záväzkov vystaviteľa zmenky.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vo 4. rade nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, § 204 ods. 1 O. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 202 O. s. p.), preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného vo 4. rade nie je dôvodné, a preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie v súlade s ust. § 120 a nasl. O. s. p., z ktorého vyvodil správne skutkové a právne závery, s ktorými sa odvolací s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. v plnom rozsahu stotožňuje.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd poukazuje na ust. Čl. I, § 17 zákona č. 191/1950 Zb. Zmenkový a šekový zákon (ďalej len ZaŠZ), v zmysle ktorého kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Citovaným ustanovením zákona je zvýraznená abstraktná povaha zmenkových záväzkov a ich nezávislosť od kauzálnych vzťahov tak, ako to správne skonštatoval aj súd prvého stupňa. Platobný príkaz (pri cudzej zmenke), resp. platobný sľub (pri vlastnej zmenke) neudáva a ani nesmie udávať materiálny dôvod vzniku zmenkovej obligácie, tzv. kauzu.

Pohľadávka majiteľa zmenky a povinnosť dlžníka zaplatiť zmenkovú sumu sú právne nezávislé od základného právneho pomeru, majú samostatnú právnu povahu a existenciu. Závazok zo zmenky je teda záväzkom nesporným a žalobca ako majiteľ zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukazovať iným spôsobom, než predložením prvopisu zmenky, ktorá, ak spĺňa formálne náležitosti, zabezpečuje svojmu majiteľovi právo na jej zaplatenie.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca si na základe tzv. zastretej vlastnej zmenky, pri ktorej vystaviteľ zmenky je totožný s osobou zmenečníka, uplatnil zmenkovú pohľadávku proti žalovaným v 1. až 4. rade, z ktorých žalovaný v 1. rade je vystaviteľom žalovanej zmenky (a zároveň aj zmenečníkom v zmysle Čl. I, § 3 ods. 2 ZaŠZ) a žalovaní v 2. až 4. rade sú jeho avalisti.

Vo vzťahu k žalovanému v 4. rade je relevantné, že tento včas podanými námietkami proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu namietol pravosť svojho podpisu na zmenke a v tejto súvislosti vyjadril obavu zo zneužitia svojich osobných údajov žalovaným v 1. rade, ktorý sa mal dopustiť trestného činu podvodu.

Uvedené námietky sa bezpochyby týkajú jeho vzťahu k žalovanému v 1. rade, nie však k žalobcovi. Prvostupňový súd správne zdôraznil, že žalovaný vo 4. rade nemôže voči žalobcovi ako majiteľovi zmenky uplatniť námietky založené na jeho vzťahoch k žalovanému v 1. rade ako vystaviteľovi zmenky. Navyiac, žalovaný vo 4. rade ním tvrdené skutočnosti absolútne nepreukázal. V zmysle vyššie citovaného § 17 ZaŠZ by žalovaný vo 4. rade ako zmenkový ručiteľ mohol byť úspešný len s námietkami vyplývajúcimi zo vzájomného vzťahu k majiteľovi zmenky (žalobcovi). Výnimkou je vedomé nadobudnutie zmenky jej majiteľom na škodu dlžníka (v tomto prípade žalovaného vo 4. rade), čo však v prejednávanom prípade preukázané nebolo.

K návrhu žalovaného vo 4. rade zaťažiť žalobcu zabezpečením grafologického skúmania jeho podpisu na zmenke a stanovenia hodnoty osobného motorového vozidla Toyota Corolla, EČV: KN-521 AB, prezentovanom v jeho odvolaní proti prvostupňovému rozsudku, odvolací súd zdôrazňuje, že dôkazné bremeno pri preukazovaní kauzálnych námietok znáša vždy žalovaný a je jeho povinnosťou svoje tvrdenia preukázať aj dôkazne. Pokiaľ dôkazné bremeno neunesie, nie je možné považovať jeho námietku za relevantnú.

Na tomto mieste však odvolací súd opakovane poukazuje na skutočnosť, že vzhľadom na to, že jeho námietky vznesené v jeho podaní zo dňa 05. 11. 2004 smerovali voči žalovanému v 1. rade a nie žalobcovi, tieto, vychádzajúc z ust. § 17 ZaŠZ, úspešné byť nemôžu.

Ako nedôvodnú správne posúdil súd prvého stupňa aj ďalšiu námietku žalovaného vo 4. rade spočívajúcu v jeho tvrdení o premlčaní uplatneného zmenkového nároku. Predmetná zmenka bola splatná dňa 21. 05. 2001, a žalobca podal žalobu, doručenú súdu dňa 19. 05. 2004, a teda v zákonom stanovenej trojročnej lehote odo dňa splatnosti zmenky v zmysle § 70 ods. 1 ZaŠZ.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže námietky vznesené žalovaným vo 4. rade nie sú dôvodné a žiadne iné dôvody, pre ktoré by bolo namieste zmenkový platobný rozkaz zrušiť, žalovaný vo 4. rade vo svojich námietkach neuviedol, ani nepreukázal správne súd prvého stupňa ponechal zmenkový platobný rozkaz proti nemu v platnosti v celom rozsahu.

O trovách odvolacieho konania rozhodne odvolací súd samostatným uznesením v zmysle § 214 ods. 5 O. s. p.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31. júla 2012

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová